Gülsüm Cengiz

Sevdamız Çiçeklenir Zulada

Şiir
2. Basım

EVRENSEL
BASIM
YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

1.Baskı: Demet Yayıncılık Ekim 1990

GÜLSÜM CENGİZ

SEVDAMIZ ÇİÇEKLENİR ZULADA

şiir

DOĞA BASIN YAYIN
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Tarlabaşı Blv. Kamerhatun Mah. Alhatun Sk. No: 25 Beyoğlu / İstanbul
T: 0212 255 25 46 F: 0212 255 25 87
www.evrenselbasim.com - info@evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın **212**

Sevdamız Çiçeklenir Zulada: Gülsüm Cengiz

Genel Kapak Tasarım: Savaş Çekiç

Kapak Uygulama: Devrim Koçlan

Kapak Desen: Pablo Picasso

ISBN 978-975-6525-23-4

© Evrensel Basım Yayın 2002 - Sertifika No 11015

Birinci Basım: Ekim 2002 - İkinci Basım Aralıkw 2012

Baskı: Ezgi Matbaası Sertifika No: 12142
Sanayi Caddesi Altay Sokak No: 10 Çobançeşme - Yenibosna / İstanbul
T: 0212 452 23 02 - 654 94 18 - ezgimatbaa@mynet.com - www.ezgimatbaa.net

SEVDAMIZ ÇİÇEKLENİR ZULADA

Bu kitap; kendi yaşamadığım tutsaklık acısını, hüznünü, sevdasını, umudunu, özlemini, düşlerini, inancını hep içimde duyduğum, bazılarını yakından tanıyıp bazılarını hiç tanımadığım 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerini yaşamış ve uzantılarını yaşamakta olan genç insanlar için yazılmış, birbirini her koşulda yürekten seven insanlara adanmıştır.

MÜEBBETİN GÜNLÜĞÜNDEN

HÜKÜM

Geminin rıhtımdan
demir alması gibi,
tenden ayrılan
son nefes gibi
kesin ayrılığımız.
Seninle ben
bir olamayız.

Hüküm giydim
dünkü celsede
müebbete.

UMUTSUZLUK

Bakma gözlerime öyle
tutamam ellerini.
Hakkım yok
sevemem seni.

Af yasası
infaz yasası
iyi hal, falan filan
kimbilir, belki
çıkarım
bir gün burdan.
Ama o zaman
ne ben yirmi beş yaşında olacağım
ne de sen yirmisinde.

DIŞARDA OLSAYDIM KEŞKE

Seni düşünüyorum seni
alev alev gözlerini.
Dayanılmaz bir özlem
sarıyor yüreğimi...
Ah, işte o zaman
bir sigara,
bir sigara daha...
Zaman tükeniyor
parmak ucunda.
Düşlerim tükenmiyor.
Dışarda olsaydım keşke diyorum şimdi.
Yürüsem
ıpıl ıpıl bir yağmurun altında.
Ellerim paltomun ceplerinde
kitapçı vitrinlerine bakarken
usul usul,
düşüncemde sen varken
çıkıversen ansızın köşe başından.
Baksak birbirimize öylece
hiç konuşmasak.

Seni düşünüyorum seni
bir de gözlerini.
Yokluğun kahrediyor
özlemin, işte öyle...
Dışarda olsaydım keşke diyorum şimdi
pembe bir ilkyaz göğünün altında.
Başımda deli bir rüzgar
kanımda ateş, yüreğimde sen
özgürlüğü tadarken
çıkıversen karşıma
ardımdan seslensen.

Tutsam ellerini
baksam gözlerine...
Hiç konuşmasak.

SEN YOKTUN

Dün
ıslak bir köpek yavrusu gibiydim
volta atarken avluda.
Aç susuz,
kimsesiz ve çaresiz.
Üşüyordum...

Yoktun
sen yoktun çünkü
görüşmeciler arasında.

BEKLEYİŞ

Hani bazı anlar vardır
umutlu rastlantılar düşleriz boyuna
–çıkıp geliverse şimdi
kapı açılsa da sevdiğim,
rastlasam bir köşe başında–

Yürürken yolda
ya da otobüs durağında
için için bekleriz.
–Bitiverse yanı başımda
duysam sesini
görsem gözlerini–

Öyle duygular yaşıyorum şimdi.
Seslense adımı gardiyan
hiç beklemediğim anda,
görüversem yüzünü
tel örgünün ardından...

GÖRÜŞ GÜNÜ

Tenim, ah tenim
boş yere ürperme
çırpınma yüreğim
kafesteki kuş gibi.

Biliyorum
o gelmeyecek.

SENSİZ GECELERİM

Şimdi gece
bülbüller uykusuz yalnız
bir de ben.
Sarıp sarmalar beni
karanlık gecenin tülü
kopkoyu çaresizlik.
Burkar yüreğimi
sensizlik.

Ellerini özler tenim
okşamalarını,
ürperirim.
Gecenin bir yerinde
hüzünle dolar gözlerim.
Kimse bilmez ağladığımı
ben bilirim.

UNUTMAK GÖZLERİNİ

Günler geçti, haftalar...
Gelmedin, gelmiyorsun.
Ne bir dost selamın geldi
ne de iki satır mektubun.

Bu sevdayı unutmak istiyorum
unutmak gözlerini.
Çıkmıyorsun aklımdan.

SEVKİYAT

Tren düdükleri
ince, uzun bir sızı yüreğimde.
Nereye gider bu trenler böyle?
Çığlık çığlığa
kapkara, hüzün yüklü
gecenin içinde.

Ya benim işim ne
bozkırda akşam üstü
bu yabancı istasyonda.

Ah, böyle yalnız
böyle kederli,
avuçlarımda yüzüm
bileklerimde kelepçemin sızısı.
Yanıbaşımda iki er
dudaklarında hüzünlü bir türkü...

Sevdiğim,
sen nerdesin?
Yüzünü arıyorum
bütün öteki yüzler arasında;
tanıdık, dost, sıcak.
Sevgi dolu gözlerini
utangaç gülüşünü...
Seni arıyorum
bütün öteki insanlar arasında
gurbette bu akşamüstü.

SARI ÇİÇEK TÜRKÜSÜ

Seni gördüm bir sabah
penceremin kıyısında,
yosun tutmuş
taşların arasında.
Kış ortasında güneş
gülüyordun yüzüme.

Sevdim seni sarı çiçek
yoldaş oldun sen bana.
Döktüm içimi,
söyledim her derdimi.

Sarı çiçek, ah sarı çiçek
sevdiğimden mektup yok.
Kaçtır oldu
görüşe de gelmedi.
Ne bir selam
ne bir haber gönderdi.

Sarı çiçeğim,
sarı çiçeğim
seninle ben
gece gündüz söyleşirim.
Kimsem yok
senden başka
bu uzak tutsaklıkta.
Bir sen, penceremin kıyısında
bir ben, hücrede tek başına.
Bir de tıkırtısı ara sıra
yan duvarda idamlığın.

NERDE?

Ben bu dört duvar arasında
sen,
ulaşılmaz bir mavilikte,
avuçiçi gökyüzümde.
Umut,
kuytudaki menekşede
sevda tüten bir ezgide.
Gözlerin...
gözlerin şimdi nerde?
Özgürlük sevincim nerde?

HASRETİM GÜLÜŞÜNE

Güneş nasıl uzaksa
nasıl erişilmezse gökyüzü
öyle uzaksın bana,
bu dört duvar ardında.
Nasıl özlem doluysa yüreğim
denizdeki köpüklere
sularda oynaşan gün ışığına,
kuytudaki menekşeye...
Öyle hasretim gözlerine
gülüşüne...

MEKTUP

Mektubun geldi dün
çoktandır beklediğim.
Korkuyla açtım zarfını,
okudum bir solukta.
“Seni seviyorum”
sözleriyle başlayıp
“ailem, çevrem, uzun yıllar...”
diye biten satırları...

Ah sevgilim,
biliyordum.
Bu sözleri bekliyordum.
Yine de kanım dondu
buz kesildi yüreğim.

Sıktım yumruklarımı öfkeyle
yıkmak istedim duvarları.
Sana ulaşmak
sarıp sarmalamak seni
kuşatmak istedim sevgimle.

Oysa şimdi akşam
kapılar kapanıyor üstümüze
bir bir.
Zincir şakırtıları kulağımda
kilitte dönen anahtar tıkırtısı
sevgisiz haykırışlar bir de.
Kilit üstüne kilit vuruyor zulüm
gençliğimizin üstüne.

Yüreğim
paramparça
dönüyorum koğuşa
silip gözlerimdeki yaşı.

Bir bulut geçiyor penceremden
bir kuş yuvasına dönüyor.
İşte böyle sevdiğim,
elimde mektubun
gözlerimde hüzün
yüreğimde, dayanılmaz bir acı
mapushanede akşam oluyor.

YARALI YÜREK

Dokunma yüreğime
yaralıdır.
Bir ucunda genç ölümlerin acısı
paslı bir bıçak gibi saplı
bir ucunda yaşanmamış sevdaların yarası
kanar durur, usul usul gizlice.

Dokunma yüreğime
yaralıdır.
Kanatır sevgisizlik yaramı
titrerim hüzünle,
umarsızlığında kapatılmışlığın.
Yaşlar birikir gözlerimde
–hüznün çiçekleridir gözyaşları.–

Dokunma yüreğime
yaralıdır.
Yaralıdır / sevdalıdır.
Sevdalıdır yaşama
sevdalıdır yarına.

BİR KARAMSAR GÜN YİNE

Karanlık bir denizde yol alan
kaptansız gemi gibi günler.
Kirli bulutlar ağıyor üzerime
sarıyor çevremi
sevgisiz yüzler.

Fırtınalı gecelerde
döverken dalgalar yüreğimi,
deniz fenerine hasret
-o kör ışığa hasret-
umarsız kaptan gibi
bir ışık arıyorum,
sevginden kaynaklanan.

Kara bulutlar perdeliyor güneşi
aydınlık, karanlığın ardında
yol arıyor kendine.
Bense bu karanlık zindanda
bir umarsız mahkum
sevdiklerinden uzak
özgürlüğünden yoksun.
İçim ışığa hasret
sevgiye hasret içim.

İSTİYORUM

Bulutlu gökyüzünde
güneş nasıl bir yol bulup
sızıyorsa denizin üstüne,
nasıl kara bulutları
deliyorsa gün ışığı...
Öyle delsin istiyorum
sevgin
hüznün bulutlarını.
Yüreğime sevinç salsın
gözlerin.

SEN OLSAYDIN YANIMDA

Yine bahar geldi, geçiyor
savruldu mayıs gülleri,
ıhlamur kokuyor rüzgar.
Geçmiyor sensiz akşamlar.
Aşık bir bülbül dokuyor geceyi,
batırıp yüreğine
gülün dikenini
kana boyuyor tan yerini.
Ah, nasıl da umutsuz
hüzünlü ezgileri.

Senin sesini, kokunu
yüzünü, gözlerini
nasıl da göresim geldi ah...
Sen olsaydın yanımda
yanımda olsaydın bir
gör nasıl seyran olurdu samanyolu
yıldızlanırdı gözlerim.
Bak nasıl da şenlenirdi
teneke saksıdaki çiçeğim.

Bir defa,
ah bir defa
açsam gözlerimi sabaha
kollarının arasında
gör nasıl bayram yerine dönerdi
tan yeri.

OYSA YAŞAM ÇOK GÜZEL

Hiç keyfim yok bugünlerde,
dokunsan
ağlayacak gibiyim.

Unuttum
sabahları kuşlara
günaydın demeyi.
Unuttum
ağız dolusu gülmeyi.
Unuttum
erik çiçeklerini.
Çok uzak bana gözlerin
çok uzak şimdi
sıcaklığı ellerinin.

Oysa yaşam,
birlikte söylenen türkü gibi
bazen dokunaklı, ağır
bazen kıvrak, neşeli
öyle güzel,
öyle vazgeçilmez ki...

DIŞARDAKİ SEVGİLİYE MEKTUPLAR

AYIN ONDÖRDÜ

Ayın ondördüydü dün
yıldız yağıyordu hücreme
avuçiçi penceremden.
Suya düşen ay gibi
yüreğime yansımıştı yüzün
gözlerin gözlerime.

BU SEVDAYI

Ne desem sevdiğim
bilmem ki ne desem?
Bu sevdayı nereye koysam
bilemiyorum.
Gök maviliğinde engin
köpüklü denizler gibi
coşkulu
bu sevdayı
nereye sığdırsam
bilemiyorum.
Yüreğim kocaman
hücrem daracık.

İSTEK

Bulutlar maviliğe yazsın adını
dalgalar kayalara söylesin.
Özlemini çeksin kuytularda
utangaç bir mor menekşe.
Kanat açsın gecenin karanlığına
ak kanatlı bir martı
yüreğimden havalanıp
çıksın hücremden dışarı.
Sevdamı söylesin kulağına.

DAYANAMIYORUM YOKLUĞUNA

Görmeseydim gözlerini
sesini duymasaydım hiç.
Yürümeseydim seninle sokaklarda
aynı yolda kolkola.
Şimdi yalnızım burda
bu dört duvar arasında.
Hapislik, tutsaklık bir yana
dayanamıyorum yokluğuna.

GÖRÜŞ YERİNDE

Gözlerin doluyor gözlerime
yüreğime akıyor yüreğin.
Buruk bir sevda yaşanıyor yine
görüş yerinde.

GÖZGÖZEYİZ

Gözgözeyiz yine
bugün seninle.
Ellerin, ellerimden uzak
uzak sesinin sıcaklığı
kulağımdan.
Bir şeyler söylüyorsun
söylüyorum.
Gülüyor, konuşuyoruz.
Hüzünle geriliyor yüzün
gülümserken.

Biliyorum,
bunlar değil
asıl söylemek istediklerimiz.
Gözlerimiz konuşuyor gerçeği,
yalnız gözlerimiz.
Bakıyorsun,
gözlerin alev alev.
Bakıyorum,
eriyor parmaklıklar.
Haykırıyor gözlerimiz.

Yanıbaşımızda gardiyan
bizse umursamadan
seninle gözgözeyiz.

Bugün, yine görüş günü.

DUDAKLARININ KIYICIĞINDAKİ GÜLÜŞ

Ne düşündüğünü bilmek isterim
bakarken gözlerime.
Gözlerin
çözülmez bilmece
benim için.
Uçsuz bucaksız gökyüzü
ya da en derin yeri okyanusun.
Bilmek isterim ne düşündüğünü
bakarken gözlerime
gözlerin
çözülmez bilmece benim için.

Yalnız dudaklarının kıyıcığındaki gülüş
ele verir yüreğini
bilirim sevdiğini.

SEN BANA GELDİĞİNDE

Öyle güzel ki dünya,
sen bana geldiğinde.
Daha sevinçli şarkılar
umut dolu insan sesleri.
Ağaçlar çiçek çiçek
soğuk değil kış günleri.

Öyle güzel ki dünya,
sen bana güldüğünde.
Bembeyaz martı kanatları
bulutlar,
gökyüzü masmavi.
Hüzünlü değil günbatımı.

Öyle güzel ki dünya
sevgiyle baktığında gözlerime.
Okul kaçağı çocukların
çalıntı sevincinde günler
vazgeçilmez bir tutkudur yaşam.
Aşılmaz değil tel örgüler.

BİR DURUŞMA SONRASI

DGM'de bir akşamüstü
tel örgünün bir yanında sen
öte yanında ben...
Bir duruşma sonrası
cezaevi arabasını beklerken
paylaşıyoruz tutsaklığı.
Arkasını dönüyor asker
asıp tüfeğinin ucuna
o nizami suratı,
gülümsüyor anlayışla.
Kim bilir belki o da aşık
belki de sönmemiştir hâlâ
yüreğindeki sıcaklık.

DGM'de bir akşamüstü
tel örgünün bir yanında biz
bir yanında siz
eşler, kardeşler, anneler
nişanlılar, sevgililer.
Durduruyoruz zamanı.
Tel örgünün tellerine
takılıp kalıyor tutsaklık.
Binlerce karede çoğalıyor yüzleriniz.
Her karesinde ayrı ayrı
çiçek açıyor özgürlük.

Sokaktan geçenlerin kimi
gülümsüyor dostlukla,
kimi bakıp geçiyor,
kayıtsız, kapatılmışlığımıza.
Cezaevi arabası yaklaşıyor kapıya.

DGM'de bir akşamüstü...
Bu celse de tahliyemizi reddettiler.
Titriyor dudakların
hoşça kal derken...
Bakıyorum yüzüne bir daha
doya doya
arabaya binerken.
Güneş kıpkızıl gökyüzünde
gözlerin gözlerimde...

YENİ GELİNE MEKTUP

Evlendik...
Karımsın,
saçları yasemen kokulu
canımsın.
Alamadım seni bir kez bile
kollarımın arasına.
Gözlerimizle seviştik yalnızca
hapishane müdürünün odasında.

Evlendik...
İki arkadaşın tanıklığında.
Ne senin üstünde beyaz gelinlik
ne bende damat traşı...
Evlendik...
Dört elle sarılmaya hayata.
Seni alıp götürdüler sonra
ürkmüş ceylan gözlerin,
elinde boynu bükük
gelin çiçeğin.

Evlendik...
Her şey eskisi gibi koğuşta.
Sevincimi paylaştı dostlar,
hüznümü demir ranza...

O gece...
Ah o gece
neler neler düşledim...
Koştuk kırlarda seninle,
ellerin
sımsıcak, ellerimde...
Papatyalardan
taç yaptım saçlarına,
boynuna kolye...
Öptüm dudaklarından doyasıya.

AÇIK GÖRÜŞ

Sevinçliyim bugün
mutluyum alabildiğine
sıçrayıp dansetmek geliyor içimden
ya da ıslık çalmak neşeyle
gençliğimize vurulan zincirlere
ve kapatılmanın hüznüne aldırmadan.
Çünkü
seni gördüm bugün
arada cam olmadan
ve elin elimde
uysal bir güvercin
sıcak, sokulgan.

DIŞARDAN İSTEĞİMDİR

Çiçek getir bana...
Bir demet kır çiçeği.
Gelincikler olsun içinde
dudakların gibi sıcak,
kuytulardan bir menekşe
ayrılığın hüznünde.
Papatyalar olsun içinde
saçların gibi kokan,
peygamber çiçekleri bir de
gökyüzünün renginde...

Çiçek getir bana...
Yeni toplanmış olsun kırlardan.
Sabahın ilk ışıkları olsun üstünde
çiy taneleri,
uykucu yıldızlar bir de
mutluluğun renginde...

Çiçek getir bana...
Yeni toplanmış olsun dağlardan.
Sümbüller olsun içinde
nergisler, müşkülümler...
Sevda türküleri olsun üstünde
yeni söylenmiş,
dağ rüzgarlarının kokusu bir de
özgürlüğün renginde...

Çiçek getir bana...
Dışardan bir armağan.
Çocuk gülüşleri olsun üstünde,
kuşların cıvıltısı bir de.
Bir arı yapraklarının arasında,
bir karınca,
bir kelebek belki de
yaşama sevincinde...

DIŞARDAKİ ARKADAŞA MEKTUPLAR

MEKTUBUN

Günlerdir içten içe
bekliyordum mektubunu.
Buruk bir umut içimde
ve unutulmanın acısı.
Ama bugün meydancı,
hiç ummadığım anda
okuyuverdi adımı
parmaklıklar ardında.
Elimdeydi mektubun.

Bir hoş oluyor insan,
aranılmayan yerde
aranıp da bulunursa.
Sevinçliyim gerçekten
aradın ve buldun beni
duvarların ötesinden.

ANILARLA BAŞBAŞA

Uzun değil mektubun
gevezelik hiç değil.
Bitmiyor zaman burda,
mektuplar bir solukta...

Okudukça mektubunu
canlanıyor anılar,
gülüyorum mutlulukla.
Değilim şimdi burda
duvarların ardında.
İstanbul'da geziyorum
kalabalık sokaklarda.

Okudukça mektubunu
geçmişe dönüyorum
köyde yaşadığımız
o coşkulu günlere.
Kışın çamur, yazın toz
karda kapanan yollar
canlanıyor düşlerimde.
Yaşıyorum yeniden
o günleri sizlerle,
şen şakrak
her günkü benliğimde.
Teşekkürler arkadaşım
dışardayım sayende.

DİRENÇ

Tut elimden,
çıkar beni dışarı
uçarım sevincimden.
Varsa birileri dışarda
insanı düşünen
parmaklıklar vız geliyor
vız geliyor duvarlar.
Rahatım onun için,
neşeli ve şakacıyım
değiştiriyorum hapishaneyi
yeni bir dünya kuruyorum sanki
duvarların ardında,
"Fırtına Çocukları"ndaki gibi.

SONBAHAR

"Dün gece yağmur yağdı"
diyorsun mektubunda.
İstanbul'la buranın
aynı sanki havası
burada da yağmur yağdı dün gece.
Günlük güneşlik oysa
bugün hava dışarda.
Ne de olsa sonbahar.
Geçmişi anıyorum,
geçen tüm sonbaharları
alabildiğine özgür
dolaştığım kırları.

GÜNEŞSİZ GÜNLER

Sonbahar...
Artık serin havalar
ufacık penceremden
gökyüzü bulut yüklü.
Her gün güneş gelmiyor
daracık avlumuza.

Güneşsiz günlerimiz,
güneşsiz gözlerimiz
demek yaz gelinceye dek.
Müthiş hüzün veriyor
güneşi görememek.
“Güneşi Görüyorum”u okudun mu?
“Sorgu” yu da oku mutlak
okumadınsa eğer,
onun sayfalarında
biraz da varız bizler.

HASTALIK

Biraz üzüldüğümde
depreşiyor hemen midem,
üşütüyorum sık sık,
dış kapıya yakın hücrem.
Kapılarda bir şey yok
demir parmaklıklardan başka
dışardan gelen soğuk
beni buluyor burda.
Kışa kadar çıkamazsak
bırakmayacak yakamı
hastalık.

GÖRÜŞMECİLERİM

Görüşe geliyorlar,
hapishaneye dostlar
ama bugüne değin
hiç gelmeyenler de var.
Murat beyi bilirsin,
anlatmaya ne gerek.
kapıya kadar gelip
içeriye girmemiş.

Sevilay'a gelince...
onu da biliyorsun,
ne bir selam ne bir haber.

Yalnız olduğumu düşünüp
benim için üzülme.
Her görüşte gelenim var.
Gelen de gelmeyen de
hepsi de sağolsunlar.

ALIN BİZİ DIŞARI

"Üzüntünü hafifletmektir isteğim"
diyorsun mektubunda.
Aldın üzüntümü omuzlarımdan
bir an
ortak oldun tutsaklığıma.

Hücremdeyim şu anda
arkadaşlar var yanımda.
Geldin sen de buraya
hücreme, aramıza...
Şaşmamak elde değil
aşıp bir bir engelleri
kimseye görünmeden
buraya geliyorsun.
Kutlarım seni yürekten
gerçekten çok cesursun.

Gelebilirsiniz siz,
alabilirsiniz beni dışarı.
Her gece gelin, her gün gelin.
Öyle bir değil, iki değil
on gelin, yüz gelin, bin gelin
milyonlar gelin bana, bizlere.
Görüşlere gelin
mektuplar yazın,
içinde ne olursa olsun
yazılarda konuşun.
Alın bizi dışarı!

DOSTLARA SELAM

"Yalnız olmadığını duyurmaktır isteğim"
diyorsun mektubunda.
Duyur emi,
bırakma beni burda
kapatılmışlığımla başbaşa,
yükleme yalnızlığımı
buradaki dostlara.

Selamını ilettim arkadaşlara
sevindiler,
seni tanımasalar da.
Seni anlattım onlara,
şaşırdılar...
Sonra da sevindiler
dışardan aldıkları
yeni dostun selamına.

EMANET

"Sana yardım edebilmek
mutluluk verir bana"
diyorsun mektubunda.
Bu sözler yeter de artar bile.
Sağolun, İNSAN olun.

İkinci mahkemede de
tahliyemizi reddettiler,
sonucu sana yazarım.
Emanetin için teşekkürler
selamlar ve sevgiler,
gözlerinden öperim.

ŞAİRİN DEFTERİNDEN

AKŞAMDI

Akşamdı
iniyordu hüzün
şiirin kapılarını zorlayarak.
Akşamdı
iniyordu ölüm
cezaevlerine
dirimin kapılarını zorlayarak.
İçerde bir oğul
dışarda bir ana vardı
açlığa yatan.
Bir kadın,
bir kadın daha her gün
açlığa yatıyordu
sevdiğinin ardından
gerdeğe girer gibi.
Ölümle dirim arasındaki
ince çizgideydi yaşam.

Mevsimlerden yaz
vakit akşamdı.
Yemişlerin en olgunu
etlerin en semizi sofrasında
kadeh parlatıyordu ölüm.
Kutsanıyordu acımasızlık
kadehlerde kan vardı.
Uykulu gözlerle bakıyordu duyarsızlık.

Akşamdı
çöküyordu üstüme umarsızlık
kötü bir düş gibi.
Köşebaşlarında konuşulan yalnızca
banka hesapları
döviz, kur, mevduat
ithalat, ihracat
soydaş hesapları
kazı kazan, köşe dön
haberlerde zorunlu sürgün...
Uykulu gözlerle bakıyordu duyarsızlık.

Akşamdı
iniyordu hüzün
şiirimin kapılarını zorlayarak
sarsarak yüreğimi.
Bir dosta dert döker gibi
açıyorum şiire, içimi
söylüyorum bir bir
kaygılarımı, umarsızlığımı;
ve öfkemi
duyarsız uykulu gözlere
acımasızlığa, sevgisizliğe.

İniyor gece yavaşça...
Kollarımla
sarıp sarmalıyorum karanlığı.
Acı veriyor bana
bu umarsız sevda
bu çırpınış, bu direnç
içimdeki buruk umut
yaşama karşı.

Mevsimlerden yaz
vakit akşamdı
cezaevlerinde ölüm
yüreğimde acı bir şiir vardı.

9 Ağustos 1989

GÜZ GÜNLERİ

Güz yaprakları gibiydi günler,
düşüyordu birbiri ardından
ağır ağır...
Sapsarı, hüzün dolu.
Avuçlarımızda biriken
hüznün tortusu
düşkırıklıklarıydı gözlerimizdeki.

Kuru yaprakları savurur gibi
katıp önüne rüzgar
yazdan kalan aşkları,
sürüklüyordu yaşamı.

Bir yaprağın düşüşünü izler gibi
bakıyorduk geçip giden günlere
hüzünle...

Sevinciyse günlerin,
çıplak dallar üstünde
–taş duvarlar ardında–
birbirine sokulan
iki beyaz güvercin.

Eylül 1989

KARABASAN

Hüzünle yatıp
hüzünle kalkıyorum bugünlerde.
Sevişmesiz aşkların
sızısı yüreğimde.
Ölü uğur böcekleri görüyorum
yerlerde habire,
düşlerime giriyor
kaldırımdaki ölü serçe.
-Bir genci öldürdüler
bugünlerde yine,
karakolda işkencede-

Nisan 1988

SEVGİSİZ, ACIMASIZ, DUYARSIZ... VE KORKUSUZ

1989 Bahar Eylemleri için...

Demeçler veriyor sevgisizlik
iyi dikilmiş giysilerinin içinde.
Serçelere saldırıyor acımasızlık
alıcı kuşlar gibi.
–Bir tabak eksiliyor
yoksul bir evin sofrasından–
ve kadeh kaldırıyor duyarsızlık
meyhanelerde.

Gözyaşına katık edip
öfke yiyor insanlar.
Yürüyorlar yalınayak
aç, susuz.
Yürüyorlar
korkusuz.

Mayıs 1989

YAŞ KESİLEN DALLAR GİBİ

Hani uykularımızı böler ikiye
gece yarısı çığlıklar,
bir ana döver dizlerini
saçlarını yolar hani,
canevinden vurulur yaşam öyle
idam hükmüyle...

Hani koparılır bir çiçek dalından
kan, akar damarından;
memeleri sızlar bir kadının
beyazlar saçları ansızın,
yaş kesilen dallar gibi
hükmedilir ölümüne
gencecik insanların...

İLKYAZDA MAHPUS ŞAİR

M.E. Öndeş ve
mahpustaki şairlere dostlukla...

Başımda şiir bulutları dolaşıyor
hüzün sağanağı yağacak üstüme
korkuyorum,
artık kederli şiirler
yazmak istemiyorum.

Uzak bir tutsaklıkta
tepeleri kana boyayıp
batarken güneş
kapanırken kapılar üstümüze
bir bir,
aç kapılarını yüreğime
şiir,
sesime kulak ver.

Yürürken yaşam suyu dallara
kar suları karışırken sellere
şiir yağsın bulutlardan
çiçek açsın kaleminin ucunda.
Direnç yazsın, umut yazsın
özgürlük,
sevda yazsın şiirim.

GÜZEL OLANI SEVDİK

Yorgundu yıllar
ayaklarımızın altında yürünmekten.
Acılar saçlarımızın kırındaydı.
Kırgınlıkları gönlümüzün,
yenilgilerimizin acısı
hüznündeydi gülüşümüzün.

Ölümler yaşadık birlikte
vazgeçmedik yaşamaktan.
Yürüdük birlikte...
Güzeldi taşımak bir bayrağı.
Bir çocuğu büyütürcesine,
sevgiyle özveriyle
çoğalttık sevdamızı.
Ah, ölesiye sevdik yaşamı.

Fırtınalar yaşadık.
Bir başımızaydık
rüzgarın karşısında.
Soğuktu, üşüyorduk.
Sürüklenmedik.
Mevsim kıştı, biliyorduk
bir yerlerde bir menekşe
açmaya hazırlanıyordu.
Bir serçe aç susuz
türkü söylüyordu.
Umut,
gözbebeklerimizdeki ışıktaydı.

Güzeldi yaşamak
hasretleri de birlikte
kavuşmaları da.
Kadeh kaldırmak mutluluğa
sağlığına içmek dostların
güzeldi.
...

Yine bir akşam vakti,
güzeldir izlemek birlikte
gülkurusu bulutları,
tantanalı bir törenle
batıp giden güneşi.
Güzeldir yaşamak yine
sevinçleri, umutları
gülümseyip yarına.

Uçurup serçeleri
biriktirip dostlukları
biz hep böyle birlikte
güzel olanı sevdik.

SENİN ADIN UMUT

Senin adın umut
sevginin, dostluğun, aşkın adı.
Masmavi gökyüzünün, gün ışıklarının
kırlarda gelinciklerin
peygamber çiçeklerinin sevinci,
kuytularda menekşelerin kokusu sensin.
Sen, sevdiğim her şeysin.

Al yazmalı güzelliğim,
grev halaylarının coşkususun başımda.

Sen,
deniz kıyısında yosun kokulu
bir bardak çaysın
birlikte içilen
ve yaşamaya sevdalı olan ben
seni seviyorum
sana inanıyorum.

DEĞİNİLER

Akyüz (Cengiz), bir yanda mapusane denen mekânı veriyor, bu kitabında. Diğer yanda, bu mekân içinde, namuslu kalmanın onur ve mutluluğunu yaşayan insanların, duygu ve düşüncelerini yansıtıyor. Bunları abartısız olarak dile getirirken darbenin ikinci evresinin de portresini çiziyor.

Her şair, dünya görüşü ve yaşam gerçeklerinin doğrultusunda ürününün hamurunu oluşturur. Sonra, sanatın teknik-estetik öğelerini kullanarak, buna uygun düşecek bir anlatım biçimi içinde şiirini yapılandırır. Süreç, yazarın ulaştırmak istediği düşüncenin, okuyucuyla buluşmasıyla noktalanır. Bu bağlamda, Gülsüm Akyüz'ün '*Sevdamız Çiçeklenir Zulada*' adlı kitabını, ilk kitabı olan '*Eylül Deyişleri*'nin bütünleyicisi olarak tanımlayabiliriz. Çünkü, her iki kitap, yaşamımızın içinden geçen 'Eylül' olgusunu, geniş anlamıyla darbe olgusunu gürültüsüz, ama onurlu bir biçimde ortaya koyuyor. Yılgınlığı boylandırmıyor. Doğal anlatım örgüsü içinde yapılandırılan şiirler, acılarımızı, sevinçlerimizi ve umutlarımızı ürkütmeden yüreğimizi ve düşüncelerimizi kuşatıyorlar.

Eylül derin izler bırakarak geçmişe doğru yola çıkmıştır. Ancak hâlâ yıkıntıları arasından duman tütmekte ve kan sızmaktadır.

Güngör Gençay
Cumhuriyet Kitap, Sayı 414

* * *

Gülsüm Akyüz, "*Eylül Deyişleri*"iyle başlattığı yalın ve bir yeraltı suyu gibi usul usul sızan şiirlerine "*Sevdamız Çiçeklenir Zulada*"yı ekledi.

Tuzakları bol bir şiiri yürüyor Akyüz; her an düzyazının uçurumuna düşme tehlikesiyle başbaşa. Ne ki, incecik yolda başarıyla kuruyor şiirini.

Eylül Deyişleri'nin ilk şiirinde "Borcum var insanlara" diye sesleniyordu. *Sevdamız Çiçeklenir Zulada*'yı kendini ödemekle sorumlu saydığı bir borca, "12 Mart ve 12 Eylül dönemlerini yaşamış ve uzantılarını yaşamakta olan genç insanlar için yazılmış, birbirini her koşulda yürekten seven insanlara" adıyor.

Şiirler; "Müebbetin Günlüğünden" bölümündeki yer yer boy gösteren umutsuzluğu saymazsak, tüm acılar ve baskılar karşısında bile, bir tomurcuğun baharı bekleme iyimserliğini taşıyor... Sevdayla yanyana yürüyor.

"*Sevdamız Çiçeklenir Zulada*"; abartısız, yalın söylemiyle şiirimizi arındıran bir yapıt.

Nuh Ömer Çetinay
Milliyet Sanat Dergisi, Şubat 1991

* * *

"Gülsüm Akyüz, tutsaklık acısını tadan genç sevgililerin acılarını şiirleştirmiş. Kitabın sunusunda, "kendisinin bu acıyı, kendi yaşamından tanımadığını belirten" Akyüz,

kadınca bir duyarlıkla aktarıyor çağdaş bir acıyı. "Bir yaprağın düşüşünü izler gibi/bakıyorduk geçip giden günlere/ hüzünle/Sevinciyse günlerin/çıplak dallar üstünde/taş duvarlar ardında/birbirine sokulan/iki beyaz güvercin."

Sennur Sezer
Elele, Şubat 1991

* * *

"Gülsüm Akyüz *Eylül Deyişleri*'nden sonra çıkardığı ikinci şiir kitabı Sevdamız Çiçeklenir Zulada ile bir mahpushane şiiri yaratmayı denemiş. İnce duyarlıklarla "içeri"den seslenen yoğun bir duygusallığın egemen olduğunu görüyoruz."

Öner Yağcı
Demokrat, Şubat 1991

* * *

Sevdamız Çiçeklenir Zulada: Gülsüm Cengiz (Akyüz) bu kitabında kendi yaşamamış olsa da, tutsaklığın hep içinde duyduğu "acısını, hüznünü, sevdasını, umudunu, özlemini, düşlerini, inancını" şiirleştirerek "12 Mart ve 12 Eylül dönemlerini yaşamış ve uzantılarını yaşamakta olan genç insanlar"la "birbirlerini her koşulda yürekten seven insanlara" adamış Cengiz (Akyüz). Duru, dolaysız ulaşılan bir şiir sunuyor.

Mustafa Öneş
Milliyet Sanat 15 Aralık 1990- Sayı: 254

İÇİNDEKİLER

MÜEBBETİN GÜNLÜĞÜNDEN

Hüküm *11*
Umutsuzluk *12*
Dışarda Olsaydım Keşke *13*
Sen Yoktun *15*
Bekleyiş *16*
Görüş Günü *18*
Sensiz Gecelerim *19*
Unutmak Gözlerini *21*
Sevkiyat *22*
Sarı Çiçek Türküsü *25*
Nerde? *27*
Hasretim Gülüşüne *28*
Mektup *29*
Yarali Yürek *32*
Bir Karamsar Gün Yine *34*
İstiyorum *36*
Sen Olsaydın Yanımda *37*
Oysa Yaşam Çok Güzel *40*

DIŞARDAKİ SEVGİLİYE MEKTUPLAR

Ayın Ondördü *44*
Bu Sevdayı *45*
İstek *46*
Dayanamıyorum Yokluğuna *47*
Görüş Yerinde *48*
Gözgözeyiz *49*
Dudaklarının Kıyıcığındaki Gülüş *51*

Sen Bana Geldiğinde 52
Bir Duruşma Sonrası 54
Yeni Geline Mektup 57
Açık Görüş 60
Dışardan İsteğimdir 61

DIŞARDAKI ARKADAŞA MEKTUPLAR
Mektubun 66
Anılarla Başbaşa 68
Direnç 70
Sonbahar 71
Güneşsiz Günler 72
Hastalık 74
Görüşmecilerim 75
Alın Bizi Dışarı 76
Dostlara Selam 78
Emanet 79

ŞAİRİN DEFTERİNDEN
Akşamdı 82
Güz Günleri 86
Karabasan 88
Sevgisiz, Acımasız, Duyarsız ve Korkusuz 89
Yaş Kesilen Dallar Gibi 90
İlkyazda Mahpus Şair 91
Güzel Olanı Sevdik 93
Senin Adın Umut 96

DEĞİNİLER 99